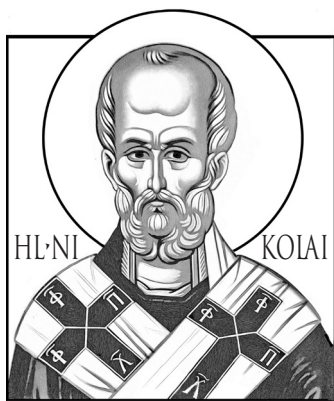

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

✧ BERGEN ✧

Hellige Sunnivas
kapell i kirkehuset
i Repslagergt. 17
(Skuteviken)

* * *

AKATIST OG TYPIKA
HVER UKE

(annonseres på FB
Den ortodokse
kirkeforeningen
i Bergen)

og hjemmesiden:
www.ortodoksibergen.no

* * *

LITURGI ANDRE LØRDAG
I MÅNEDEN KL. 10:00

* * *

VELKOMMEN!

Nº 3
2021

Klokketårnet på hl. Trifon kloster i Hurdal

✧ SANDNES ✧

AKATIST ELLER TYPIKA HVER UKE

se annonsering på FB, Den ortodokse kirke i Sandnes

LITURGI HVER FØRSTE LØRDAG I MÅNEDEN KL. 10:00

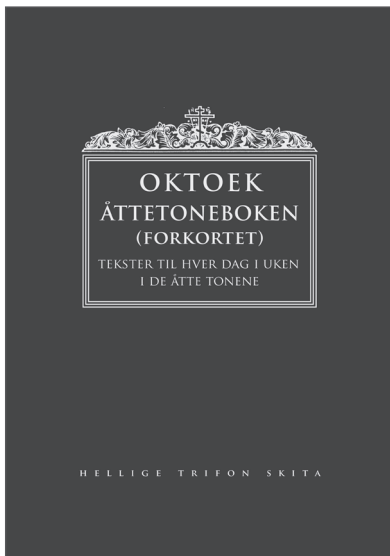
VELKOMMEN!

Многонациональный Православный Приход Русского Происхождения и Русской Традиций под каноническом омофором патриарха ПОРФИРИЯ Белградского и епископа ДОСИТЕЯ

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com/groups/HelligeNikolai/>
<http://www.ortodoks.com> ♦ postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

ADRESSER & TELEFONNUMMER	GUDSTJENESTER I OSLO, SANDNES, BERGEN OG HURDAL:
hierodiakon: fader Serafim, mob. 971 62 405 leser: Ronald Worley Korleder: Torhild Agnes Svele Menighetsråd: f. Johannes (formann), f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen, Vera Piatrova, Ludmila Mobeck, Toska Struksnes, Ronald E. Worley. Revisjonskommisjonen: Inger-Johanne Nilssen og Lena Kleven. Medlemsavgift (frivillig): kr.500,- Vipps nr.: 97557 Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396 Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor» og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org facebook.com/trifonkloster konto nr.: 2050 29 63679 Vipps nr.: 539441 KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER: *St. Georg i Neiden St. Georgs ortodokse kapell i Neiden starost: Oiva Jarva *Kirkeforeningen i Bergen Gudstjenestested: Repslagergaten 17 (Skuteviken). Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05 konto: 5233.05.01006 konto: 1506.25.50853 Vipps: 569530 hjemmeside: www.ortodoksibergen.no *Kristi Forklarelse i Rogaland Starost: – / konto: 3265.11.10407 Hl. Martyr Elisabeths kapell Adresse: Daleveien 3, Sandnes Vipps: 123467 hjemmeside: http://ortodoksstavanger.no/ *Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodø Lonni Lepp, Martinus Hauglid: *Johnsegarden i Sogn og Fjordane Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00 e-post: kboklade@online.no Hl. apost. Johannes Teologens kapell Gravplass: Helgøya kirkegård Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo: fader Johannes mob.: 472 71 396 NKR representant: fader Johannes NTSF representant: f. Johannes Forum for Ortodoks Kirkesang: «De myrrabærende kvinners» forening: Kontakt: Janette Khoury kontonr.: 2050 29 66945 Ikonmaler: Ove Svele, e-post: ograsve@gmail.com Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704 Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes Teknisk/lay-out medarb.: Ove Nikolai Svele Korrektur: Peter Svele	DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ► søndager kl.11:00, ukedager kl.10:00. (IKKE GUDSTJENESTELISTE PGA USIKKERHET MHT MYNDIGHETENES BESTEMMELSER) sivil dato uke- 2021 dag kl. ~~~~~ KALENDER SEPT. OKT. NOV. DES. 2021 ~~~~~ 4. sept. lørd. 10:00 Liturgi i Sandnes. (Daleveien 3) 5. sept. sønd. 11:00 Liturgi. AVSLUTNING PÅ GH USPENIE/ Успение прсв. Богородицы 11. sept. lørd. 10:00 Liturgi i Bergen. (Repslagergt. 17) 12. sept. sønd. 11:00 Hl. Aleksander Nevskij 18. sept. sønd. 11:00 Liturgi. Erkeengelen Mikael under i Khonae 21. sept. tirsd. 10:00 Liturgi. JOMFRU MARIAS FØDSEL. Рождество прсв. Богородицы 26. sept. sønd. 11:00 Liturgi. Vi feirer KORSOPPHØYELSEN. Воздвижение честного Креста 2. okt. lørd. 10:00 Liturgi i Sandnes. (Daleveien 3) 3. okt. sønd. 11:00 Liturgi. 9. okt. lørd. 10:00 Liturgi i Bergen. (Repslagergt. 17) 10. okt. sønd. 11:00 Liturgi. 14. okt. torsd. 10:00 Liturgi. ПОКРОВ. Покров прсв Богородицы. 17. okt. sønd. 11:00 Liturgi. 24. okt. sønd. 11:00 Liturgi. 7. økumeniske kirkemøte. 31. okt. sønd. 11:00 Liturgi. Ap. Lukas. 6. nov. lørd. 10:00 Liturgi i Sandnes. (Daleveien 3) 7. nov. sønd. 11:00 Liturgi. 13. nov. lørd. 10:00 Liturgi i Bergen. (Repslagergt. 17) 14. nov. sønd. 11:00 Liturgi. De uegennyttige leger Kosmas og Damian. 21. nov. sønd. 11:00 Liturgi. Erkeengelen Mikael og de himmelske makter. 28. nov. sønd. 11:00 Liturgi. Hl. Paisij Velitshkovski. 4. des. lørd. 10:00 Liturgi. JOMFRU MARIAS TEMPELGANG feires i Sandnes (Daleveien 3) 5. des. sønd. 11:00 Liturgi. JOMFRU MARIAS TEMPELGANG Введение во храм прсв. Богородицы 11. des. lørd. 10:00 Liturgi i Bergen. (Repslagergt. 17) 12. des. sønd. 11:00 Liturgi. 19. des. sønd. 11:00 Liturgi. HELLIGE NIKOLAI, MENIGHETENS ALTERFEST. Св. Николай Мир Ликийский Чудотворец, престольный праздник. 26. des. sønd. 11:00 Liturgi. Kristi hellige forfedre. 28. des. sønd. 11:00 Liturgi i Hurdalsklosteret. HL. TRIFON AV PETSHENGA. ALTERFEST. En ortodoks kristen kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønneboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig. Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь! SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!

OKTOEK
ÅTTETONEBOKEN
(FORKORTET)

~~~~~

~~~~~

~ ~ ~

DEN ORTODOKSE KIRKE I NORGE

Et historisk overblikk

av fader Johannes

* * *

UTVIKLINGEN AV EN LOKAL ORTODOKS MENIGHET I NORGE har pågått siden starten på Hellige Nikolai Menighet. I 1920 ankom menighetens grunnleggere som flyktninger fra Russland (Arkhangelsk og Murmansk). Etter at de hadde fått orientert seg i det nye landet, hadde organisering av en ortodoks menighet prioritet, og noen år med forberedelser og provisorisk virksomhet gav resultat. I 1929 gikk det ut en formell innbydelse til ALLE ortodokse troende i landet (uansett nasjonalitet) til å være med på grunnleggelsen av menigheten. Majoriteten var russisk, men det var også andre nasjonaliteter representert, og menigheten fikk navnet

«Den ortodokse kirke i
tolsk» som det het i da-
er således et bemer-
menigheten allerede
være geografisk de-
nalistisk. Egentlig ble
på nettopp Den or-
som vi alltid senere har
har riktignok forholdt seg til

har riktignok forholdt seg til den russiske kirkes tradisjoner og det kirkeslaviske liturgiske språk som norm, men har hele tiden gitt plass for andre tradisjoner etter behov. Dette har også gjenspeilet seg i menighetens prester, de to første (Rumjantsev og Rubets) var russiske, den neste (Adamov var estisk) og deretter kom f. Therapon som var sveitsisk og nåværende som er norsk, uten at det har representert noe merkbart brudd med tradisjonene. Og helt til 1965 var Hellige Nikolai menighet den ENESTE ortodokse menigheten i landet, og i prinsippet omfattet og betjente den alle ortodokse troende her, uansett nasjonalitet. Deretter ble det utskilt en rekke nasjonale menigheter med tilknytning til sitt hjemlands kirker. Men gjennom disse avskallingene gjenstår Den Ortodokse Kirke i Norge også som Moderkirke til de fleste av disse nye menighetene.

Bare på ett område har det skjedd en merkbar utvikling: språket! Den veksten som har vært i menighetens medlemsmasse har vært en språklig utfordring. Og gradvis fra midten 70-årene har det blitt oversatt og tilpasset liturgiske tekster i stadig større omfang, som har resultert i at det nå er mulig å forrette de fleste gudstjenester og kirkelige handlinger på norsk, som er det felles språk som majoriteten av menigheten forstår, selv om kirkeslavisk fremdeles brukes i den utstrekning det er naturlig og ønskelig. Etter hvert har det blitt utgitt både Bønnebok og Liturgibok, som i stor grad brukes av medlemmer av alle ortodokse menigheter i landet, og for tiden utgis en serie med liturgiske tekster i stort format til gudstjenestebruk året rundt. Og dette er bøker som ikke bare formidler

forts. side 10 ▶

DEN HELLIGE HIERARKEN OG UNDERGJØREREN NIKOLAI, ERKEBISKOP AV MYRA I LYKIA *(fjerde del)*

oversatt av Sam Mustafavi

* * *

KIRKEKONSILET I NIKEA 325

DEN HELLIGE OG RETTRO-
ENDE KEISER KONSTANTIN
DEN STORE ønsket å stadfeste den
kristne troen. Derfor innkalte
han til et økumenisk kirkemøte i
byen Nikea. De hellige fedrene la
frem den rette lære i konsilet, og
utestengte den arianske vranglære
i sammen med Arius selv, idet
de bekjente at Guds Sønn er av
samme vesen som og evig i likhet
Faderen. De gjeninnførte fred i
den hellige guddommelige, apos-
toliske Kirke. Hl. Nikolai var også
blant de 318 fedre i konsilet. Han
sto modig imot den ugudelige
læren til Arius, og sammen med
konsilets hellige fedre bekreftet
han og gjorde alle den ortodokse
tros dogmer kjent. En munk som het Johannes, av Stu-
dion-klosteret forteller dette angående hl. Nikolai:

«Beveget likesom profeten Elias av iver for Gud, van-
æret han kjetteren Arius i konsilet, ikke bare med ord,
men også med gjerning, idet han slo ham på kinnet.
Konsilets fedre ble misfornøyde over helgenens gjerning,
og de valgte å frata ham bispedømmet. Men vår
Herre Jesus Kristus selv og Hans allhellige Moder, som
så ned på gjerningen til hl. Nikolai fra oven, godkjente
hans modige handling og priste hans guddommelige
iver. For noen av kirkemøtets hellige fedre fikk et syn
lignende det som helgenen selv fikk før hans ordina-
sjon til bispedømmet: De så Herren Kristus selv med
evangeliet på den ene siden og den allrene, jomfrue-
lige Gudfødtersken med en omophorion på den andre
siden av hl. Nikolai, og de ga hierarken tilbake emble-
mene ifølge hans rang, som han hadde blitt fratatt. Og
de forsto ved dette at dristigheten helgenen hadde vist,
var tilfredsstillende for Gud, og konsilets fedre stan-
set med å refse helgenen og ga ham ære som en stor

Guds tjener. Da hl. Nikolai vendte
tilbake til flokken sin fra konsi-
let, brakte han fred og velsignelse.
Ved hans myke tale lærte han hele
folket rett troslære og kuttet av
selve roten til feilaktige ideer og
tankemåter. Og etter å ha avslørt
og forbitret de sanseløse kjetter-
nes dyptrodede ondskap, kastet
han dem ut av Kristi flokk. Som
en vis bonde renser alt som blir
funnet på treskeplassen eller sli-
pesteinen, velger det beste kornet
og plukker ut ugresset, på samme
måte arbeidet hl. Nikolai på Kris-
ti treskeplass, idet han fylte den
åndelige låven med gode frukter,
og spredte og feide ugresset, som
er vranglæres bedrag, bort ifra
Herrens hvete. Det er derfor den
hellige Kirke kaller ham en kaste-

skovl som blåser bort den ugresslignende Arius' lære.
Og sannelig var han et lys for verden og salt for jorden,
fordi hans liv var lys og hans ord var saltet med visdom.
Denne gode hyrden tok godt vare på flokken sin, i alle
dets behov, ikke bare livnærte han den på det åndelige
beite, men sørget også for dens kjødelige behov.»

KOMMANDØRENE

Det var en gang en stor hungersnød i Lykia, og det var en
ekstrem mangel på mat i byen Myra. Guds biskop syntes
synd på de ulykkelige folkene som døde av sult, og han
viste seg om natten i en drøm til en viss handelsmann
som var i Italia, som hadde lastet hele skipet sitt med
korn og hadde tenkt å seile til et annet land for å selge
det der. Helgenen ga ham tre gullmynter som et løfte, og
beordret ham til å seile til Myra for å selge kornet der.
Handelsmannen våknet og fant gullmyntene i hånden
sin. Mannen ble skremt og forbløffet av denne drøm-
men som til og med ble fulgt av de mirakuløse pengene.
Handelsmannen våget ikke å være ulydig mot helgenens

forts. neste side ►

ordre, og han seilte til byen Myra og solgte ut sitt korn til dets innbyggere. Og han skjulte ikke for dem at hl. Nikolai viste seg for ham i en drøm. Etter å ha mottatt slik en trøst mot sulten og hørt på fortellingen til handelsmannen, ga borgerne ære og takksigelser, og de lovpriste sin mirakuløse forsørger, den store biskopen Nikolai.

På denne tiden vokste det frem et opprør i store Frygia.¹ Da keiser Konstantin ble kjent med dette, sendte han tre kommandører med deres soldater for å frede den opprørske regionen. Kommandørene var Nepotian, Ursus og Herpylion. I all hast satte de seil fra Konstantinopel, men de ble værende i en havn som ble kalt «den Adriatiske kyst», som tilhørte Lykias bispesogn. Her var det en by. Siden hardt vær hindret dem i å seile lenger, ble de værende i denne havnen for å vente på roligere vær. I løpet av oppholdet gikk noen soldater i land for å kjøpe visse nødvendigheter, men de tok en god del ting med makt. Siden dette hendte ofte, ble innbyggerne i byen forbitret, og det oppstod en krangel ved en plass som heter Plakomata som endte med slåsskamper mellom innbyggerne og soldatene. Da den hellige biskopen Nikolai ble kjent med dette, bestemte han seg for at han selv skulle reise til byen for å roe ned den folkelige misnøyen. Da folket hørte om hans komme, gikk alle borgerne sammen med soldatene ut for å møte ham og bøyd seg ned for ham. Helgenen spurte kommandørene om hvor og hvordan de vokter veien. De fortalte ham at de ble sendt av keiseren til Frygia for å stanse opprøret som hadde oppstått der. Helgenen formante dem til å holde sine soldater i underdanighet og ikke la dem undertrykke folket. Etter dette inviterte han kommandørene inn i byen, og han vartet dem opp i all gjestfrihet. Kommandørene stilnet opprøret ved å disiplinere de skyldige soldatene, og de ble æret med en velsignelse av hl. Nikolai.

Da dette skjedde, ankom det fra Myra visse borgere som jamret og gråt. De falt ned for helgenens føtter, og de ba ham om å forsvare de forurettede: De fortalte ham med tårer at i hans fravær hadde styreren Eustathius blitt bestukket av misunnelige og onde mennesker, og dømt tre menn om ikke var skyldige i noen forbrytelse, til døden. *«Hele byen vår,»* sa de, *«jamrer og gråter, og venter på din tilbakekomst, mester. For hvis du hadde vært med oss, da ville ikke styreren ha våget å gi en så urettferdig dom.»*

¹ Frygia var et kongedømme i den vestlige delen av Anatolia (Lilleasia.)

Etter at han hørte om dette, begynte Guds biskop å sørge i sjelen, og sammen med kommandørene satte han umiddelbart av gårde. Da de ankom et sted som het «Leo», møtte helgenen visse reisende og spurte dem om de kjente mennene som var dømt til døden. De svarte: *«Vi forlot dem på gården til Kastor og Pollux, idet de ble dratt bort for å bli henrettet.»*

Hl. Nikolai gikk fortore, og han hastet av gårde for å forhindre de uskyldige mennenes død. Da han ankom henrettelsesstedet, så han at en stor folkemengde hadde samlet seg der. De dømte mennene var der med hendene bundet i et kors og tildekte ansikter. De hadde allerede knelt ned på jorden, idet de strakk ut sine nakne nakker i vente på sverdets hugg. Helgenen så at bøddelen, som var hard og voldsom av utseende, allerede hadde dratt ut sverdet. Dette kastet alle rundt i skrekk og forferdelse. Kristi helgen passerte dristig gjennom folkemengden i en blanding av sinne og saktmodighet: Fryktløs tok han sverdet ut av bøddelens hender, kastet det på bakken og satte de fangne mennene fri fra repene. Alt dette gjorde han med stort mot og dristighet, og ingen våget å stanse ham, fordi hans ord var kraftfullt og guddommelig kraft var tydelig i hans gjerninger: Han var stor foran Gud og hele folket. Mennene som ble frelst fra dødsdommen, så at de helt uforventet ble gjenopprettet fra nær død til liv, og de utøste varme tårer og ytret frydefulle rop, og hele folket som var samlet der, takket sin biskop. Styre-

forts. neste side ►

► forts. fra s. 5. «Den hellige hierarken og undergjøreren Nikolai...» ren Eustathius ankom stedet og ville komme til biskopen. Men Guds tjener vendte seg vekk ifra ham med avsky, og da han falt ned for hans føtter, dyttet hl. Nikolai ham til side. Hl. Nikolai kalte Guds hevn ned over ham og truet ham med pinsler for hans urettferdige styre, og forsikret ham at han skulle fortelle keiseren om hans misgjerninger. Idet han ble fordømt av sin egen samvittighet og skremt av truslene til biskopen, ba styreren om nåde med tårer. Han omvendte seg fra sin urettferdighet og ønsket forlikelse med den store faderen Nikolai, så han la sin skyld frem for de eldste i byen, Simonides og Educus. Men løgnen kunne ikke bli skjult, fordi biskopen visste veldig godt at styreren, som ble bestukket av gull, dømte de uskyldige til døden. I lang tid tryglet han hl. Nikolai om tilgivelse, og bare da han med stor ydmykhet og i tårer anerkjente sin synd, ga Kristi tjener ham tilgivelse.

Ved synet av alt det som skjedde, ble kommandørene som hadde blitt med den store Guds biskop forbløffet over hans iver og godhet. Etter å ha blitt trygget ved hans bønner og fått hans velsignelse for reisen, satte de seil mot Frygia for å oppfylle den kongelige ordren som var gitt dem. Da de ankom opprørsstedet, stilnet opprøret raskt, og etter å ha oppfylt det kongelige oppdraget, reiste de med glede tilbake til Bysants.

Keiseren og alle de kongelige ga dem stor ære og ros, og de ble verdiget å delta i det kongelige råd. Men onde mennesker misunnet dem berømmelsen, og de unnfanget fiendskap mot dem. Etter å ha uttenkt ondskap mot dem, kom de til Eulavius, som styrte byen, og de baktalte disse mennene idet de sa: «*Kommandørene råder dårlig, etter det vi har hørt, har de ved nyvinninger tenkt ut ondskap imot keiseren.*»

For å vinne byens bestyrer over på sin side, gav de ham en mengde gull, og han informerte keiseren. Etter å ha hørt dette, uten noen slags etterforsking, kastet keiseren kommandørene i fengsel, fordi han fryktet at de kunne rømme til et skjulested og fullføre sin onde plan. Vansmektende og visse om sin uskyld var kommandørene i villrede om hvorfor de var kastet inn i fengsel. Etter en kort tid begynte baktalerne å frykte at deres løgn og ondskap ville komme for dagen, og at de selv ville måtte lide. Derfor kom de til byens bestyrer og ba ham inderlig om at han ikke måtte la disse mennene leve og hurtig måtte dømme dem til døden. Fanget i pengegjerrighe-

tens garn ble styreren tvunget til å fullføre dette. Han reiste umiddelbart til keiseren, og som en ondskapens budbringer, viste han seg for ham med et trist ansikt og et sørgelig blikk. Med dette ønsket han å vise keiseren at han var veldig bekymret for keiserens liv, og at han virkelig var ham hengiven. Han strevde med å oppildne keiserens sinne mot de uskyldige, og han begynte å legge frem løgner med bedragersk tale, og sa: «*O, Keiser, ikke en av dem som er stengt inne i fengsel ønsker å omvende seg. De vedvarer alle i sin onde plan, og de stanser ikke å gjøre intriger imot deg. Derfor, beordre at de skal bli gitt over til tortur uten forsinkelse, for dette uventede vil hindre dem i å fullføre sin onde gjerning, som de planla mot deg og de andre kommandørene.*»

Skremt av disse ordene dømte keiseren dem til døden umiddelbart. Men siden det var aften, ble straffen deres utsatt til neste morgen. Fangevokteren fant ut av dette. Han hadde utøst mange tårer i lønndom over slik en katastrofe som truet de uskyldige, og han gikk til kommandørene og sa til dem: «*For meg ville det ha vært bedre å aldri ha kjent dere og aldri ha nytt så behagelige samtaler med dere. Da ville jeg lettere kunne tålt å bli separert fra dere, og jeg ville ikke jamret meg i sjelen over den katastrofe som venter dere. Morgen kommer, og den endelige og grusomme adskillelsen vil overvinne oss. Jeg klarer allerede ikke å se ansiktene deres som er så kjære for meg, og hører ikke deres stemme, for keiseren har utstedt deres dødsdom. Fortell meg hva jeg skal gjøre med eiendelene deres mens det ennå er tid og døden fremdeles ikke har hindret dere i å uttrykke deres vilje.*»

Talen hans ble avbrutt av hulking. Da generalene fikk vite om dommen, sønderrev de klærne sine og rev ut håret, idet de sa: «*Hvilken fiende har ønsket å frarøve oss våre liv? For hvilken grunn er vi dømt til henrettelse som ugjerningsmenn? Hva har vi gjort, hvorfor er det nødvendig å overgi oss til døden?*»

Og de kalte på sine slektninger og venner ved navn, idet de kalte Gud selv som vitne på at de ikke hadde gjort noe ondt, og de gråt bittert. En av dem, som het Nepotian, mintes hvordan hl. Nikolai viste seg i Myra som en ærefull hjelper og god forsvarer, da han frelste de tre mennene fra døden. Og kommandørene begynte å be: «*O Nikolais Gud, som frelste de tre mennene fra en urettferdig død, se nå på oss, for det kan ikke være noen hjelp*

forts. neste side ►

fra mennesker. Det har kommet en stor katastrofe over oss, og det er ikke noen som kan frelse oss fra trengselen. Vår stemme er kuttet av før sjelen har forlatt kroppen, vår tunge er uttørket, brent opp av flammen fra hjertets nød, slik at vi ikke er i stand til å ofre bønner til Deg. Kom ikke våre gamle misgjerninger i hu; la din milde nåde hurtig komme til oss; for vi er veldig bedrøvet. Hjelp oss, O Gud, vår Frelser; for ditt navns herlighet, O Herre, frels oss; og vær barmhjertig mot oss syndere, for Ditt navns skyld. I morgen ønsker de å drepe oss, men kom Du hurtig til vår hjelp, og frels oss uskyldige fra døden.»

Gud som hører på bønnene til dem som frykter Ham, og som en far, sender ut nåde over Hans barn, sendte Hans helgen og tjener, den store Biskopen Nikolai, som en hjelp til de fordømte mennene. Den natten viste Kristi helgen seg for keiseren i en drøm og sa: «Reis deg hurtig og løslat de kommandørene som vansmektes i fengsel. De ble baktalt for deg og de lider uskyldig.»

Gud som hører bønnene til dem som frykter Ham, og som en far sender ut nåde over Sine barn, sendte Sin helgen og tjener biskopen Nikolai som hjelp til de fordømte mennene. Den natten viste Kristi helgen seg for keiseren i en drøm og sa: «Reis deg hurtig, og løslat kommandørene som vansmekter i fengsel. De ble baktalt for deg og lider uskyldig.»

Helgenen forklarte hver gjerning i detalj og la til: «Hvis du ikke adlyder meg og lar dem gå, vil jeg starte et opprør mot deg, likt det som forekom i Frygia, og du vil lide en vond død.»

Forbløffet av slik en dristighet undret keiseren seg over hvordan denne mannen våget å komme inn i det indre sovekammeret midt på natten, og sa til ham: «Hvem er du som våger å true oss og vår makt?» Han svarte: «Mitt navn er Nikolai, jeg er biskopen i byen Myra.»

Keiseren ble forvirret, reiste seg, og begynte å undre seg over hva dette synet betydde. Samtidig den samme natten kom helgenen også til styreren Eulavius og informerte ham om de fordømte mennene. Eulavius sto opp fra søvnen og ble skremt. Idet han tenkte på dette synet, kom det en budbringer fra keiseren som fortalte ham hva keiseren hadde sett i drømme. Styreren hastet til keiseren og fortalte om sitt eget syn, og begge av dem ble forbløffet over at de hadde sett det samme. Umiddelbart ga keiseren ordre om at kommandørene skulle bli brakt til ham fra fengselet, og han sa til dem: «Ved hva slags trolldom var det dere brakte disse drømmene over oss? En veldig sint mann viste seg for oss og truet oss, idet han truet med å snart bringe krig over oss.»

Kommandørene vendte seg mot hverandre i forvirring, uten å ane noen ting, de så bare på hverandre med undrende ansikter. Keiseren la merke til det, ble formildet og sa: «Frykt ikke noe ondt, fortell sannheten.»

Med tårer og hulking svarte de: «O Keiser, vi kjenner ingenting om noen trolldom, og vi har ikke planlagt noe ondt imot din makt, må den allseende Herre være vårt vitne angående dette. Hvis vi bedrar deg og du får vite noe ondt om oss, så tillat ingen gunst eller nåde mot oss eller våre slektninger. Fra våre fedre lærte vi å ære keiseren og å være trofast til ham fremfor alle ting. Så også nå vil vi trofast forsvare ditt liv, og som er passende i henhold til vår rang, usvikelig oppfylle dine ordrer til oss. Vi tjente deg med iver da vi underkuet opprøret i Frygia og stoppet den folkelige uroen, og vi demonstrerte vårt mot tilstrekkelig selv ved denne ene gjerningen, som de som er velkjent med dette også vitner om. Fordum kastet din makt ære over oss, og nå har du med sinne satt deg imot oss og nådeløst fordømt oss til en pinefull død. Så, o Keiser, tenker vi at vi bare lider for vår iver til deg alene, for dette har vi blitt

forts. neste side ►

ERKESTIFTET I PARIS

MANGE LURER VEL KANSKJE PÅ HVORDAN DET HAR GÅTT MED ERKESTIFTET I PARIS, det som var vårt åndelige hjem og ankerfeste helt siden både dets grunnleggelse og vår menighets grunnleggelse i 1931.

Gjennom alle årene siden 1931 var vårt erkestift knyttet til Det økumeniske patriarkatet i Konstantinopel. Det begynte som et veldig stort bispedømme, som i praksis

forts. neste side ►

► forts. fra s.7. «Den hellige hierarken og undergjøreren Nikolai...» *fordømt og istedenfor herlighet og ære som vi hadde håpet på å oppnå, har frykt for døden overtatt oss istedenfor.»*

Ved denne talen ble keiseren medlidende, og han omvendte seg fra sin forhastede oppførsel. For han begynte å skjelve foran Guds dom og kjente på skam over å være kledt i sin kongelige purpur, for han så at han som var en lovgiver for andre, var klar til å utføre en lovløs dom. Han så medfølelse på de fordømte mennene og samtalte med dem en kort stund. Han hørte på deres tale med selvransakelse. Kommandørene så plutselig hl. Nikolai sitte ved siden av keiseren, og ved tegn lovet han keiseren tilgivelse. Keiseren avbrøt samtalen og spurte: «Hvem er denne Nikolai, og hvilke menn var det han frelste? Fortell meg om det.»

Nepotian fortalte ham om alt det som skjedde. Da keiseren lærte at hl. Nikolai var en stor Guds tjener, undret han seg over hans dristighet og store iver i forsvaret til de forurettede, og keiseren befrikk kommandørene og sa til dem: «Det er ikke jeg som gir dere deres liv, men den store Herrens tjener Nikolai, som dere kalte på for hjelp. Gå til ham, og si ham takk. Si også til ham fra meg: 'Jeg oppfylte din befaling', slik at Kristi tjener ikke skal bli vred på meg.»

Med disse ordene ga han dem også en evangeliebok og et juvelbesmykket røkelseskar av gull og to lamper, og han ga ordre om at alt dette skulle gis kirken i Myra. Etter å ha mottatt en mirakuløs redning satte kommandørene umiddelbart av gårde på sin vei. Da de ankom Myra, frydet de seg over at de ble verdiget å se helgenen igjen. De uttrykte sin store takknemlighet til hl. Nikolai for hans underfulle hjelp og messet: «O Herre, hvem er lik Deg? Du som frelser de fattige ut av de sterkes hender.»

De ga gavmildt almisser til de trengende og fattige og vendte trygt hjem igjen.

Slik er Guds gjerninger som Herren opphøyde Sin tjener med. Nyheten om disse spredte seg overalt, som på vinger, og de nådde over sjøen og videre til den kjente verden, slik at det ikke var noe sted folk ikke visste om de store og underfulle miraklene til den store biskopen Nikolai, som han gjorde ved den nåde som ble gitt ham av den allmektige Herre. ■

Dette er en oversettelse av den engelske oversettelsen av den russiske teksten om Hl. Nikolais liv som det viser seg i «Helgenenes Liv-The Lives Of The Saints» av Hl. Dimitri Of Rostov, Moscow, Synodal Press, 1903.»

forts. i neste nr. av MB

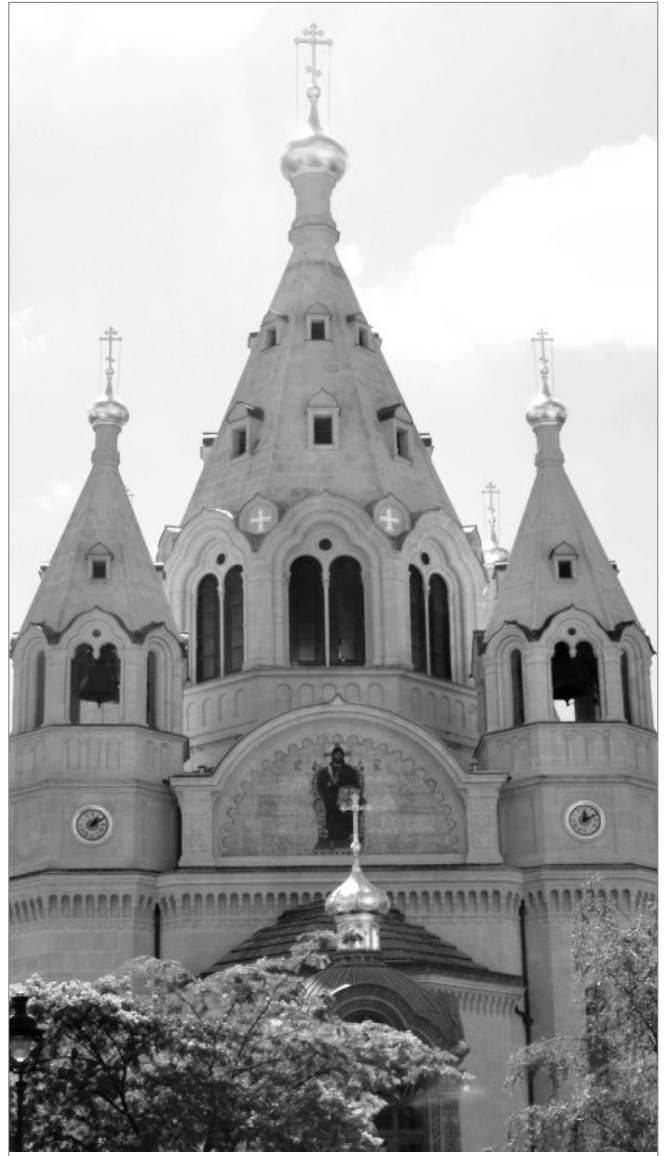
► forts. fra s. 8. «Erkestiftet i Paris»

dekket hele Vest-Europa og omfattet alle de russiske emigrant og flyktninge-menighetene der. Grunnleggeren var den legendariske metropolitt Eulogij, som med sin store åndelige autoritet holdt kirken sammen. Etter ham kom metropolitt Vladimir, deretter erkebiskopene Georgij (Tarasov) og Georgij (Wagner) og så Sergej og til slutt Gabriel. Dette var de virkelige lederne for vårt erkestift. De to påfølgende er nærmest som paranteser å regne (Job og Jean).

På slutten av erkebiskop Gabriels tid hadde vi ca 120 menigheter, og tilsvarende antall prester og diakoner. Mange av menighetene var store og betydningsfulle: katedralmenigheten og den gamle menigheten i Nice, Firenze, Stockholmsmenigheten (den eldste i Europa), det var mange med mer enn 1000 medlemmer (bl.a. vår hl. Nikolai), det var det betydningsfulle klosteret i Bussy, og det teologiske instituttet i Paris...

Etter erkebiskop Gabriels død i 2013 ble Job Getcha «valgt» etter press fra Konstantinopel, men etter bare et par års tid ble han avsatt («sparket oppover») og er nå uten noe bispedømme, etter ham ble hans hjelpebiskop Jean (Rennetau) «valgt» etter press også fra Konstantinopel (enda han ikke fylte de kravene som våre statutter setter). Dette gikk også helt galt. Det endte med – på grunn av den store misnøye med ham og alle hans feildisposisjoner – at han ble avsatt i 2018 og erkestiftet ble oppløst!

Dette ble ikke akseptert av mange, og den avsatte JEAN henvendte seg til Moskva. Moskvapatriarkatet hadde hele tiden presset på for at vi (erkestiftet) skulle gå fra Konstantinopel til Moskva. Noe også JEAN var motstander av, helt til han selv ble avsatt av Konstantinopel. Da søkte han seg likevel til Moskva. Og Moskva-patriarkatet tok ham imot og gav ham tittel «metropolitt av Dubna». Deretter forsøkte man å få med erkestiftet, men ettersom det ikke lenger egentlig eksisterte, måtte man rekonstruere det. Alle menigheter og prester/diakoner ble innkalt til en forsamling. Denne forsamlingen skulle reorganisere erkestiftet. Men det ble under halvdelen av menighetene og kleresiet som fulgte JEAN. Av de 120 menighetene, var det noen og femti som fulgte ham. Mange av de mest betydningsfulle menighetene forble i det greske metropolittdømmet, og flesteparten av dem som fulgte JEAN var små og

ubetydelige menigheter. Klosteret i Bussy var blandt de som først forlot JEAN. Og det var kun med en stemmes overvekt at Det teologiske instituttet fulgte med til Moskva. I Skandinavia var det INGEN av menighetene som fulgte JEAN. Vi selv gikk til serberne, København og Stockholm gikk til bulgarerne, mens f. Olav og f. Theodor med deres menigheter gikk over til det greske metropolittdømme. Senere forlot de også dette!

Det er en utrolig trist historie dette, det er som en stor familie har blitt sprengt og folk som før hørte sammen, de er nå spredt for alle vinder. Noen til Moskva, noen til Konstantinopel, noen til Beograd, noen til Sofia og noen til Bucuresti! Det er en fragmentering som forteller at erkestiftets stolte og betydningsfulle historie og tradisjon er til ende. ■

► forts. fra s. 3. «Den Ortodokse Kirke i Norge»

liturgiske tekster, men også inneholder musikalsk materiale som fortsetter den tradisjonen vi startet i. Det er et prosjekt som snart avsluttes med 8 store praktbind. Dette er en godt bevart (og skjult) hemmelighet foreløpig, men noe som i fremtiden vil få stor betydning når alle de andre menighetene som har skilt seg ut fra Hellige Nikolai Menighet på nasjonalistisk basis, atter vil finne tilbake til den felles opprinnelsen og sammen være med som Den Ortodokse Kirke i Norge.

Det er ikke noen hemmelighet at nasjonalismen er det største problemet blant de ortodokse. Og for noen kirkeledere er det veldig enkelt å ta til nettopp nasjonal identitet for å holde på folk, i stedet for å arbeide for en større innsikt i hva det vil si å være en ortodoks kristen. Men også til hjelp i det henseende har vi i Hellige Nikolai Menighet utgitt en rekke bøker til fordypelse i ortodoks spiritualitet og bønneliv.

Hellige Nikolai Menighet har bevart og utviklet i norsk språkdrakt den russiske kirkesangen gjennom snart hundre års historie, det er også et viktig aspekt i denne sammenhengen.

Ikonkunsten er et annet veldig viktig aspekt i denne kirkelige kulturen som menigheten representerer. Den første ikonmaler i landet var Ove Nikolai Svele som ble utdannet i det viktige kirkelige senteret i Paris på begynnelsen av 70-årene, og som har utviklet sin egen stil og uttrykk innen de rammer som den russisk-bysantinske kunsten gir. Han har malt utallige enkeltikoner, og laget prototyper for ikoner av de norske helgenene: Olav, Hallvard og Sunniva. – Videre har han malt hele ikonostasen: for Nikolaikirken i Oslo (nå plassert i vårt kirkehus i Bergen) i kirken vår i Sandnes og i Hurdalklosterets kirke. – Videre har menigheten også fått fresko-malere til å utsmykke den store Nikolaikirken i Oslo, kirken i Hurdalsklosteret samt kapellet der, og i Sandnes-kirken har vi også fresko. Dette er igjen en lokal tilpassing av en tradisjonell og betydningsfull del av den ortodokse kulturtradisjonen.

Sammen med ikon og fresko-kunsten er også arkitekturen. Hellige Nikolai Menighet skaffet seg eget kirke-

lokale i 1939 ved at menigheten fikk disponere arealet under tårn og terrasse i Majorstuen kirke i Oslo. Der bygde menigheten inn sitt eget kirkelokale. Og dette var i menighetens bruk ca 78 år. Men i år 2000 kjøpte menigheten en kombinert eiendom på Teisen i Oslo, som ble ombygget til kirke. Dette var et stort steg for menigheten, ut av et kjellerlokale. Men noen år senere ble det besluttet å rive mesteparten av bygningen, og reise en virkelig ortodoks kirke i Oslo sentrum. Da hadde man på klosteret i Hurdal allerede reist en kirkebygning etter tradisjonelle ortodokse forbilder, og det samme skjedde i Oslo i større skala og denne gang også med stor forgylt russisk kuppel. Senere ble det også bygget en liten kirke i Sandnes.

Ordinasjoner har også skjedd innen våre rammer: Vi har fått ordinert både diakoner – f. Serafim, f. Irakli

Tsakadze og f. Urban Widetun, og prester: f. Poul Sebelov, f. Bengt Hagström, f. Olav Lerseth, (Christoforos Schuff) og f. Theodor Svane. Og dette er de eneste ortodokse ordinasjoner som har skjedd i Norge.

Og sist, men ikke minst: Den Ortodokse Kirke i Norge har også et kloster (i Hurdal) med tradisjonelt klosterliv og virksomhet (med røtter tilbake til 1976, men formelt opprettet 1985). Så den monastiske tradisjonen er ikke heller glemt.

Vi har her forholdt oss til de siste 100 årene som historien til Den Ortodokse Kirke i Norge, men vi skal ikke glemme at det finnes en annen historie med stor symbolverdi: Nemlig den ortodokse kirkes nærvær i øst-Finnmark. I Neiden ligger det lille St. Georgs kapellet som har tradisjon helt tilbake til hellige Trifon som misjonerte blant skolte-samene i dette området på 1500-tallet, og kapellet skal være oppført i 1565. Det har et ganske ubetydelig utseende og dimensjoner, men innvendig er det smykket med eldgamle ikoner og har hatt en helt spesiell betydning for det skoltiske samfunnet. Siden 1992 er det en integrert del av Den Ortodokse Kirke i Norge, og forstander for hl. Nikolai kirke i Oslo er også forstander for dette kapellet. Gudstjenester med vannvielse på Neiden-elva, parastos på gravene og forherligelse av hl. Trifon, foruten liturgi, feires her hvert år. ■

NONNETONSUR I POKROV-KLOSTERET.

* * *

17. JULI, PÅ KVELDEN TIL 18. JULI (SØNDAG) ble Ingunn Irene Knut- sen tonsurert til nonne i Pokrov- klosteret i Bussy-en-Othe, som lig- ger utenfor Paris!

Det var arkimandritt Zaccarias fra Hl. Johannes Døperens kloster i Essex (England) som gjennomførte handlingen. Dette skjedde altså på kvelden til dagen for hl. Elisabeth den nye martyren, som vår kirke i Sandnes er innviet til ære for. Og Ingunn selv fikk nytt navn, og heter nå moder Elisabeth!

* * *

Dette er den andre nonnen som vår menighet har bidratt med til Pokrov-klosteret i Bussy. Den første var Larissa Hermansen (moder Eudokia). Ingunn Knutsen konverterte til den ortodokse kirke hos f. Johannes i hl. Nikolai kirke i Oslo, og var siden en aktiv faktor i oppbyggingen av menigheten i Stavanger/Sandnes. For noen få år siden fikk hun anbefaling og vel- signelse av f. Johannes til å reise til Bussy, og siden har hun bodd der.

Vi ønsker henne alt godt i kloster- livet, og ber om Guds velsignelse for henne.

* * *

(Pokrovklosteret var det viktigste klosteret i Paris-erkestiftet inn- til erkebiskop Jeans avsettelse og erkestiftets nedleggelse, da gikk Pokrovklosteret inn i det greske metropolitt-dømmet.) ■

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto. Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis. Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr. til 50 000 kr. i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS KONTO: 2050 03 19357

Gaver til kirken. Vi oppfordrer til fortsatt innsats for menigheten. Mange har faste trekk fra konto, andre gir regelmessige beløp. Og alt kommer godt med og er til Guds ære. Noen sender gave til menigheten på Vipps. Da vet vi ikke hvem som har sendt det, og det blir regnet med til «gave under gudstjenesten». Om man ønsker å få disse gavene registrert på navn og personnr for skattelette, må de sendes over bankgiro. Under de rådende korona-forhold trenger vi gaver til kirken mer enn tidligere, da vi ikke har inntekter under gudstjenestene.

GAVER INNBETALT PÅ MENIGHETENS KONTO (IKKE VIPPS)

I TIDEN 1. JAN - 30. APRIL 2021:

H.O.Wingerei 1500; N.Milojevic 500; M.J.Kvalheim 350;
Ø.Sørensen 46; Z.Ranisavljevic 1000; Å.Oftestad 400;
I-J.Enger 1500; P.Svele 1000; S.Jerotic 1000; O.G.Svele 4500;
E.Struksnes 1000; T.Struksnes 1000; A.Z.Morch 1500;
Th.Stange 1200; L.S.Germatsion 1000; T.Kloster 500;
I-J.K.Enger 500; J.Chaffin 1000; K.A.Kihle 500;
I.Guseynova 500; V.Dutu 500; N.Komarova 200;
M.Panasiuk 500; L.Polykarpova 2250; R.Worley 10 500;
J.Wetlesen 750; M.O.Hansen 2500; S.Jankovska 600;
B.Korshavn 30 000; D.Markeng 6000; S.Syvertsen 9000;
V.Latypova 300; Å.Hessø 1000; L.Bravina 350;
Z.Radevska 1000; T.A.Berg 500; J.Chaffin 500;
Z.Ranisavljevic 1000; J-I Christensen 300; I Nordbø 250;
T.Struksnes 500; E.Struksnes 500; Ø.Sørensen 23; T.S. 500;
M.G.Selassie 2000; E.Smith-Sivertsen 500; M.Kvalheim 350;
K.Holm 1000; B.Bratbak 600; I.Rybak 3000;
A.W.Wennesland 11.070; T.A.Berg 500; M.Kvalheim 350;
J.Khoury 5000; R.A.Kornev-Cherny 7000; Th.Grønli 900;
Kvinneforeningen 5000; R.Nikolovska 1000;

– Hjertelig takk for alle bidrag !

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

PREKEN PÅ JOMFRU MARIAS FØDSELSDAG

* * *

VI FEIRER EN STOR GLEDE I DAG – Jomfru Marias fødsel! Dette står det ikke noe om i Bibelen, men det er nedskrevet i Jesu eldre halvbror Jakobs Protoevangelium. Og nettopp han som selv var midt i familien, kunne formidle de intime hendelsene som de sikkert snakket mye om seg imellom i hans oppvekst,

Det er feiringen av vår Herre og Gud og Frelser Jesu Kristi rene og jomfruelige mors fødsel. Det er for oss et forvarsel om vår Frelses komme, for uten Jomfru Maria ville ikke heller Jesus Kristus kommet til verden, for det var gjennom henne at Sannhetens Sol kom med sitt lys inn i vår verden, inn i vår tilværelse, inn i vårt

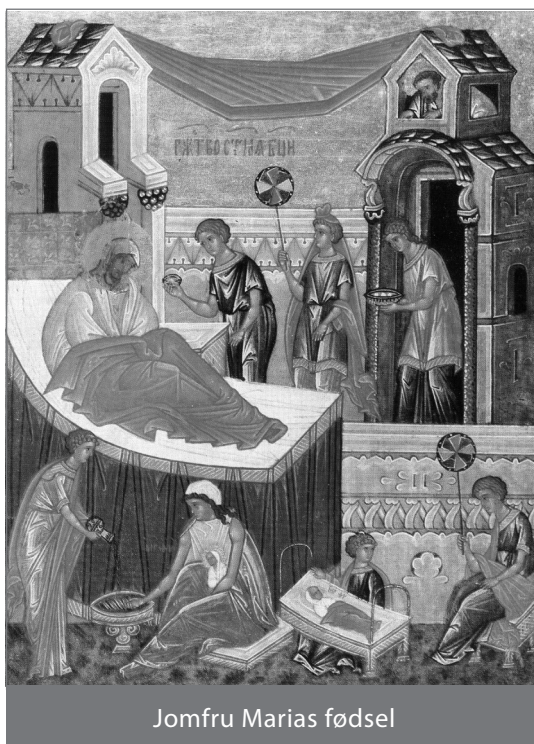
liv, ja gjennom henne kom det sanne liv til oss, det liv som overvelder og beseirer dødens krefter i oss og rundt oss og gir oss løfte om evig liv. Gjennom henne kom Han til vår verden, Han som opphevet forbannelsen og gav oss velsignelsen i stedet. Se, det er grunnen til at Jomfru Marias fødsel fra Joakim og Anna er en slik stor fryd og glede for oss. Men ikke bare det, det er kjærligheten det dreier seg om, og den trenger ingen argumenter eller forklaringer, for kjærligheten utfolder seg ved egen positiv kraft. Og i vårt forhold til Jomfru Maria er det kjærligheten som dominerer, ikke tro og lære og dogmer. Vårt

forhold til Jomfru Maria, Guds Mor, er bestemt av vårt forhold til Jesus Kristus. Jo viktigere Kristus er for oss, jo større blir vår kjærlighet og respekt for

henne som bragte Ham til oss. Alt vårt forhold til henne avspeiler vår tro på Kristus som vår Frelser, og Herre og Gud. Uten troen på Kristus ville vi ikke hatt noe forhold til Maria, ja vi hadde vel ikke hørt om henne engang.

Den ortodokse kirke har lite lære om Jomfru Maria. Det er troen på Jesus Kristus som forteller oss om Hans mor og gir oss et spesielt, men naturlig forhold til henne. Vi vet ikke historisk beviselig hvilken dag Jomfru Maria ble født, men så har kirkens tradisjon satt denne dagen til

feiring av denne viktige hendelsen. For oss er det uansett viktig å feire det og slik vise henne respekt og ære, ja uttrykke vår takknemlighet og kjærlighet på dette viset. Og vi er sikre på at Jesus Kristus, hennes Sønn og vår Gud, Han som selv har gitt oss påbud om å elske og hedre våre foreldre, at Han gleder seg over at vi også elsker og ærer Hans mor, og slik er med på å uttrykke Hans forhold til sin mor. For mellom dem er det kjærlighet, den kjærlighet som er mellom mor og sønn, og det er den samme kjærlighet vi har til henne, hun som ble mor til vårt liv, og dermed også er en mor for oss! ■

Jomfru Marias fødsel